

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

The future of pensions

Content and consequences of pension reforms in the media

van den Heijkant, L.

Publication date

2021

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

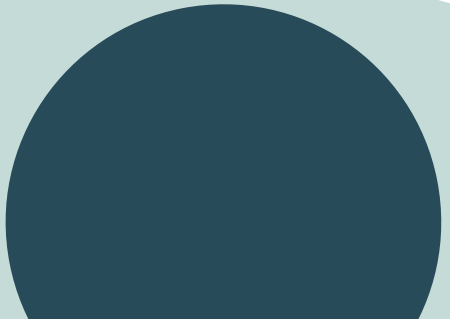
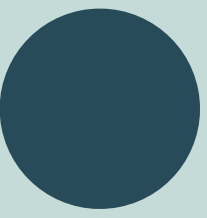
van den Heijkant, L. (2021). *The future of pensions: Content and consequences of pension reforms in the media*. [Thesis, fully internal, Universiteit van Amsterdam].

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

LITERATURE

A

- Aaldering, L., & Vliegthart, R. (2016). Political leaders and the media: Can we measure political leadership images in newspapers using computer-assisted content analysis? *Quality and Quantity*, 50(5), 1871-1905. <https://doi.org/10.1007/s11135-015-0242-9>
- Altheide, D. L. (2013). Media logic, social control, and fear. *Communication Theory*, 23(3), 223-238. <https://doi.org/10.1111/comt.12017>
- Altheide, D. L., & Snow, R. P. (1979). *Media logic*. SAGE Publications.
- Andersen, K., De Vreese, C. H., & Albæk, E. (2016). Measuring media diet in a high-choice environment: Testing the list-frequency technique. *Communication Methods and Measures*, 10(2-3), 81-98. <https://doi.org/10.1080/19312458.2016.1150973>
- Ashuri, T., & Halperin, R. (2017). "Losers" and "winners": Framing of online self-disclosure in online news media. *The Information Society*, 33(5), 291-300. <https://doi.org/10.1080/01972243.2017.1354111>

B

- Baden, C., & Springer, N. (2014). Com(ple)menting the news on the financial crisis: The contribution of news users' commentary to the diversity of viewpoints in the public debate. *European Journal of Communication*, 29(5), 529-548. <https://doi.org/10.1177/0267323114538724>
- Baden, C., & Springer, N. (2017). Conceptualizing viewpoint diversity in news discourse. *Journalism*, 18(2), 176-194. <https://doi.org/10.1177/1464884915605028>
- Bakker, P. (2013). 30 jaar kranten in Nederland: Consolidatie en monopolievorming [30 years of newspapers in the Netherlands: Consolidation and formation of monopoly]. In M. Betzel, M. Van der Burg, E. Lauf, R. Sierhuis, & J. Vosselman Bosch (Eds.), *Mediamonitor: Mediabedrijven en mediamarkten 2012-2013* (pp. 101-124). Commissariaat voor de Media.
- Bakker, T., & Bakker, P. (2011). *Handboek nieuwe media: Digitale technologieën begrijpen en gebruiken [New media handbook: Understanding and using digital technologies]*. Kluwer.
- Ball-Rokeach, S. J., & DeFleur, M. L. (1976). A dependency model of mass-media effects. *Communication Research*, 3(1), 3-21. <https://doi.org/10.1177/009365027600300101>
- Bartholomé, G., Lecheler, S., & De Vreese, C. H. (2015). Manufacturing conflict? How journalists intervene in the conflict frame building process. *The International Journal of Press/Politics*, 20(4), 438-457. <https://doi.org/10.1177/1940161215595514>
- Bechmann, A., & Lomborg, S. (2013). Mapping actor roles in social media: Different perspectives on value creation in theories of user participation. *New Media and Society*, 15(5), 765-781. <https://doi.org/10.1177/1461444812462853>
- Bennett, W. L. (1990). Toward a theory of press-state relations in the United States. *Journal of Communication*, 40(2), 103-127. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1990.tb02265.x>
- Bennett, W. L. (2004). Gatekeeping and press-government relations: A multigated model of news construction. In L. L. Kaid (Ed.), *Handbook of political communication research* (pp. 283-313). Lawrence Erlbaum Associates.
- Berden, C., & Kok, L. (2013). *Solidair of solitair: Resultaten van een onderzoek onder werkenden [Solidarity or solitariness: Results of a survey among workers]*. SEO Economisch Onderzoek.

- Bergström, A., & Jervelycke Belfrage, M. (2018). News in social media: Incidental consumption and the role of opinion leaders. *Digital Journalism*, 6(5), 583-598. <https://doi.org/10.1080/21670811.2018.1423625>
- Besley, J. C., & McComas, K. A. (2005). Framing justice: Using the concept of procedural justice to advance political communication research. *Communication Theory*, 15(4), 414-436. <https://doi.org/10.1093/ct/15.4.414>
- Boeri, T., Börsch-Supan, A., & Tabellini, G. (2002). Pension reforms and the opinions of European citizens. *American Economic Review*, 92(2), 396-401.
- Boomgaarden, H. G., Van Spanje, J., Vliegthart, R., & De Vreese, C. H. (2011). Covering the crisis: Media coverage of the economic crisis and citizens' economic expectations. *Acta Politica*, 46(4), 353-379. <https://doi.org/10.1057/ap.2011.18>
- Boukes, M., & Vliegthart, R. (2019). The knowledge gap hypothesis across modality: Differential acquisition of knowledge from television news, newspapers, and news websites. *International Journal of Communication*, 13, 3650-3671.
- Boumans, J. (2018). Subsidizing the news? Organizational press releases' influence on news media's agenda and content. *Journalism Studies*, 19(15), 2264-2282. <https://doi.org/10.1080/1461670X.2017.1338154>
- Boumans, J., Trilling, D., Vliegthart, R., & Boomgaarden, H. G. (2018). The agency makes the (online) news world go round: The impact of news agency content on print and online news. *International Journal of Communication*, 12, 1768-1789.
- Boydston, A. E. (2013). *Making the news: Politics, the media, and agenda setting*. University of Chicago Press.
- Breen, M. J. (1997). A cook, a cardinal, his priests, and the press: Deviance as a trigger for intermedia agenda setting. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 74(2), 348-356. <https://doi.org/10.1177/107769909707400208>
- Busemeyer, M. R., & Lober, D. (2019). Between solidarity and self-interest: The elderly and support for public education revisited. *Journal of Social Policy*, 49(2), 425-444. <https://doi.org/10.1017/S0047279419000382>

C

- Cacciatore, M. A., Scheufele, D. A., & Iyengar, S. (2016). The end of framing as we know it ... and the future of media effects. *Mass Communication and Society*, 19(1), 7-23. <https://doi.org/10.1080/15205436.2015.1068811>
- Caney, S. (2018). Justice and future generations. *Annual Review of Political Science*, 21(1), 475-493. <https://doi.org/10.1146/annurev-polisci-052715-111749>
- Carrera, L. N., & Angelaki, M. (2020). The diversity and causality of pension reform pathways: A fuzzy-set qualitative comparative analysis. *Journal of Social Policy*, 49(3), 582-600. <https://doi.org/10.1017/S0047279419000679>
- Carroll, C. E., & McCombs, M. E. (2003). Agenda-setting effects of business news on the public's images and opinions about major corporations. *Corporate Reputation Review*, 6(1), 36-46. <https://doi.org/10.1057/palgrave.crr.1540188>

LITERATURE

- Castells, M. (2007). Communication, power and counter-power in the network society. *International Journal of Communication, 1*(1), 238-266.
- Chaffee, S. H., & Kanihan, S. F. (1997). Learning about politics from the mass media. *Political Communication, 14*(4), 421-430. <https://doi.org/10.1080/105846097199218>
- Chaffee, S. H., Zhao, X., & Leshner, G. (1994). Political knowledge and the campaign media of 1992. *Communication Research, 21*(3), 305-324. <https://doi.org/10.1177/009365094021003004>
- Chan, S., & Stevens, A. H. (2008). What you don't know can't help you: Pension knowledge and retirement decision-making. *Review of Economics and Statistics, 90*(2), 253-266. <https://doi.org/10.1162/rest.90.2.253>
- Cho, J. (2005). Media, interpersonal discussion, and electoral choice. *Communication Research, 32*(3), 295-322. <https://doi.org/10.1177/0093650205275382>
- Chong, D., & Druckman, J. N. (2007). Framing theory. *Annual Review of Political Science, 10*, 103-126. <https://doi.org/10.1146/annurev.polisci.10.072805.103054>
- Clayton, S. (2018). The role of perceived justice, political ideology, and individual or collective framing in support for environmental policies. *Social Justice Research, 31*(3), 219-237. <https://doi.org/10.1007/s11211-018-0303-z>
- Cohen, B. C. (1963). *The press and foreign policy*. Princeton University Press.
- Conway, B. A., Kenski, K., & Wang, D. (2015). The rise of Twitter in the political campaign: Searching for intermedia agenda-setting effects in the presidential primary. *Journal of Computer-Mediated Communication, 20*(4), 363-380. <https://doi.org/10.1111/jcc4.12124>
- Cook, T. E. (2006). The news media as a political institution: Looking backward and looking forward. *Political Communication, 23*(2), 159-171. <https://doi.org/10.1080/10584600600629711>
- Coombs, W. T., & Holladay, S. J. (2014). How publics react to crisis communication efforts: Comparing crisis response reactions across sub-arenas. *Journal of Communication Management, 18*(1), 40-57. <https://doi.org/10.1108/JCOM-03-2013-0015>

D

- Damstra, A., & Boukes, M. (2018). The economy, the news, and the public: A longitudinal study of the impact of economic news on economic evaluations and expectations. *Communication Research, 45*(1), 1-15. <https://doi.org/10.1177/0093650217750971>
- De Beer, P., & Koster, F. (2009). *Sticking together or falling apart? Solidarity in an era of individualization and globalization*. Amsterdam University Press.
- De Feijter, I. (2007). *The art of dialogue: Religion, communication and global media culture*. LIT Verlag.
- De Vreese, C. H. (2005). News framing: Theory and typology. *Information Design Journal + Document Design, 13*(1), 51-62. <https://doi.org/10.1075/idjdd.13.1.06vre>

- De Vreese, C. H., Boomgaarden, H. G., & Semetko, H. A. (2011). (In)direct framing effects: The effects of news media framing on public support for Turkish membership in the European Union. *Communication Research, 38*(2), 179-205. <https://doi.org/10.1177/0093650210384934>
- De Vreese, C. H., & Neijens, P. (2016). Measuring media exposure in a changing communications environment. *Communication Methods and Measures, 10*(2-3), 69-80. <https://doi.org/10.1080/19312458.2016.1150441>
- De Vreese, C. H., Peter, J., & Semetko, H. A. (2001). Framing politics at the launch of the Euro: A cross-national comparative study of frames in the news. *Political Communication, 18*(2), 107-122. <https://doi.org/10.1080/105846001750322934>
- Dearing, J. W., & Rogers, E. M. (1996). *Agenda-setting*. SAGE Publications.
- Debets, S., Prast, H., Rossi, M., & Van Soest, A. (2020). Pension communication, knowledge, and behaviour. *Journal of Pension Economics and Finance, 1-20*. <https://doi.org/10.1017/s1474747220000232>
- Delli Carpini, M. X., & Keeter, S. (1996). *What Americans know about politics and why it matters*. Yale University Press.
- Dimitrova, D. V., Shehata, A., Strömbäck, J., & Nord, L. W. (2014). The effects of digital media on political knowledge and participation in election campaigns: Evidence from panel data. *Communication Research, 41*(1), 95-118. <https://doi.org/10.1177/0093650211426004>
- Dimitrova, D. V., & Strömbäck, J. (2009). Look who's talking: Use of sources in newspaper coverage in Sweden and the United States. *Journalism Practice, 3*(1), 75-91. <https://doi.org/10.1080/17512780802560773>
- Donsbach, W. (2004). Psychology of news decisions. *Journalism: Theory, Practice & Criticism, 5*(2), 131-157. <https://doi.org/10.1177/146488490452002>
- Downs, A. (1972). Up and down with ecology: The issue-attention cycle. *Public Interest, 28*, 38-50.

E

- Eichhorst, W., & Wintermann, O. (2006). Generating legitimacy for labor market and welfare state reform: The role of policy advice in Germany, the Netherlands, and Sweden. *German Policy Studies, 3*(3), 268-309.
- Enli, G., & Simonsen, C. A. (2018). 'Social media logic' meets professional norms: Twitter hashtags usage by journalists and politicians. *Information, Communication & Society, 21*(8), 1081-1096. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2017.1301515>
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication, 43*(4), 51-58. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>
- Erjavec, K. (2005). Hybrid public relations news discourse. *European Journal of Communication, 20*(2), 155-179. <https://doi.org/10.1177/0267323105052295>
- Ervik, R. (2005). The battle of future pensions: Global accounting tools, international organizations and pension reforms. *Global Social Policy, 5*(1), 29-54. <https://doi.org/10.1177/1468018105050119>

LITERATURE

Ervik, R., Kildal, N., & Nilssen, E. (2015). *New contractualism in European welfare state policies*. Ashgate Publishing.

Euwals, R., De Mooij, R., & Van Vuuren, D. (2009). *Rethinking retirement: From participation towards allocation*. Centraal Planbureau.

Eveland, W. P. (2003). A "mix of attributes" approach to the study of media effects and new communication technologies. *Journal of Communication*, 53(3), 395-410. <https://doi.org/10.1093/joc/53.3.395>

Eveland, W. P., & Schmitt, J. B. (2015). Communication content and knowledge content matters: Integrating manipulation and observation in studying news and discussion learning effects. *Journal of Communication*, 65(1), 170-191. <https://doi.org/10.1111/jcom.12138>

Eveland, W. P., Seo, M., & Marton, K. (2002). Learning from the news in campaign 2000: An experimental comparison of TV news, newspapers, and online news. *Media Psychology*, 4(4), 353-378. https://doi.org/10.1207/S1532785XMEP0404_03

F

Finseraas, H., Jakobsson, N., & Svensson, M. (2017). Do knowledge gains from public information campaigns persist over time? Results from a survey experiment on the Norwegian pension reform. *Journal of Pension Economics and Finance*, 16(1), 108-117. <https://doi.org/10.1017/S1474747215000098>

G

Galtung, J., & Ruge, M. H. (1965). The structure of foreign news: The presentation of the Congo, Cuba and Cyprus crises in four Norwegian newspapers. *Journal of Peace Research*, 2(1), 64-91. <https://doi.org/10.1177/002234336500200104>

Gelissen, J. (2001). Old-age pensions: Individual or collective responsibility? An investigation of public opinion across European welfare states. *European Societies*, 3(4), 495-523. <https://doi.org/10.1080/14616690120112235>

Gil de Zúñiga, H., Bachmann, I., Hsu, S. H., & Brundidge, J. (2013). Expressive versus consumptive blog use: Implications for interpersonal discussion and political participation. *International Journal of Communication*, 7, 1538-1559.

Gil de Zúñiga, H., Barnidge, M., & Diehl, T. (2018). Political persuasion on social media: A moderated moderation model of political discussion disagreement and civil reasoning. *The Information Society*, 34(5), 302-315. <https://doi.org/10.1080/01972243.2018.1497743>

Gil de Zúñiga, H., Jung, N., & Valenzuela, S. (2012). Social media use for news and individuals' social capital, civic engagement and political participation. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 17(3), 319-336. <https://doi.org/10.1111/j.1083-6101.2012.01574.x>

Goudswaard, K. P., Beetsma, R. M. W. J., Nijman, T. E., & Schnabel, P. (2010). *Een sterke tweede pijler: Naar een toekomstbestendige stelsel van aanvullende pensioenen [A strong second pillar: Towards a future-proof system of supplementary pensions]*. Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Grünell, M., & Houtman, I. (2011). *The Netherlands: Annual review - 2010*. Hugo Sinzheimer Institute.

Guggenheim, L., Jang, S. M., Bae, S. Y., & Neuman, W. R. (2015). The dynamics of issue frame competition in traditional and social media. *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 659(1), 207-224. <https://doi.org/10.1177/0002716215570549>

H

Hagelund, A., & Grødem, A. S. (2017). Build your own pension: Framing pension reform and choice in newspapers. *Journal of Aging and Social Policy*, 29(3), 218-234. <https://doi.org/10.1080/08959420.2016.1242108>

Hågvar, Y. B. (2019). News media's rhetoric on Facebook. *Journalism Practice*, 13(7), 853-872. <https://doi.org/10.1080/17512786.2019.1577163>

Harcup, T., & O'Neill, D. (2001). What is news? Galtung and Ruge revisited. *Journalism Studies*, 2(2), 261-280. <https://doi.org/10.1080/14616700120042114>

Harcup, T., & O'Neill, D. (2017). What is news? News values revisited (again). *Journalism Studies*, 18(12), 1470-1488. <https://doi.org/10.1080/1461670X.2016.1150193>

Harder, R. A., Sevenans, J., & Van Aelst, P. (2017). Intermedia agenda setting in the social media age: How traditional players dominate the news agenda in election times. *The International Journal of Press/Politics*, 22(3), 275-293. <https://doi.org/10.1177/1940161217704969>

Hellsten, I., & Vasileiadou, E. (2015). The creation of the climategate hype in blogs and newspapers: Mixed methods approach. *Internet Research*, 25(4), 589-609. <https://doi.org/10.1108/IntR-05-2014-0130>

Hershey, D. A., Henkens, K., & Van Dalen, H. P. (2010). What drives retirement income worries in Europe? A multilevel analysis. *European Journal of Ageing*, 7(4), 301-311. <https://doi.org/10.1007/s10433-010-0167-z>

Hershey, D. A., Van Dalen, H. P., Conen, W., & Henkens, K. (2017). Are "voluntary" self-employed better prepared for retirement than "forced" self-employed? *Work, Aging and Retirement*, 3(3), 243-256. <https://doi.org/10.1093/workar/wax008>

Hess, M. (2017). Rising preferred retirement age in Europe: Are Europe's future pensioners adapting to pension system reforms? *Journal of Aging and Social Policy*, 29(3), 245-261. <https://doi.org/10.1080/08959420.2016.1255082>

Hoff, S. (2015). *Pensioenen: Solidariteit en keuzevrijheid. Opvattingen van werkenden over aanvullende pensioenen [Pensions: Solidarity and freedom of choice. Workers' views on supplementary pensions]*. Sociaal en Cultureel Planbureau.

Hoffman, L. H., Glynn, C. J., Huges, M. E., Sietman, R. B., & Thomson, T. (2007). The role of communication in public opinion processes: Understanding the impacts of intrapersonal, media, and social filters. *International Journal of Public Opinion Research*, 19(3), 287-312. <https://doi.org/10.1093/ijpor/edm014>

Hollanders, D., & Vliegthart, R. (2008). Telling what yesterday's news might be tomorrow: Modeling media dynamics. *Communications*, 33, 47-68. <https://doi.org/10.1515/COMMUN.2008.003>

LITERATURE

Holt, K., Shehata, A., Strömbäck, J., & Ljungberg, E. (2013). Age and the effects of news media attention and social media use on political interest and participation: Do social media function as leveller? *European Journal of Communication*, 28(1), 19-34. <https://doi.org/10.1177/0267323112465369>

Hudson, R. B. (2010). *The new politics of old age policy*. The Johns Hopkins University Press.

Hyde, M., & Dixon, J. (2009). A just retirement pension system: Beyond neoliberalism. *Poverty & Public Policy*, 1(1), 1-25. <https://doi.org/10.2202/1944-2858.1000>

I

Iyengar, S. (1991). *Is anyone responsible? How television frames political issues*. The University of Chicago Press.

J

Jaime-Castillo, A. M. (2013). Public opinion and the reform of the pension systems in Europe: The influence of solidarity principles. *Journal of European Social Policy*, 23(4), 390-405. <https://doi.org/10.1177/0958928713507468>

Jang, S. M., & Park, Y. J. (2017). Redirecting the focus of the agenda: Testing the zero-sum dynamics of media attention in news and user-generated media. *International Journal of Communication*, 11, 3998-4017.

K

Kenix, L. J. (2009). Blogs as alternative. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 14(4), 790-822. <https://doi.org/10.1111/j.1083-6101.2009.01471.x>

Kim, Y. C., & Jung, J. Y. (2017). SNS dependency and interpersonal storytelling: An extension of media system dependency theory. *New Media and Society*, 19(9), 1458-1475. <https://doi.org/10.1177/1461444816636611>

Kim, Y., Gonzenbach, W. J., Vargo, C. J., & Kim, Y. (2016). First and second levels of intermedia agenda setting: Political advertising, newspapers, and Twitter during the 2012 U.S. presidential election. *International Journal of Communication*, 10, 4550-4569.

Kleinnijenhuis, J. (2003). Het publiek volgt de media die de politiek volgen [The public follows the media who follow politicians]. In Y. Koster-Dreese, H. Kaiser, & W. Van Voorden (Eds.), *Media logica: Over het krachtenveld tussen burgers, politiek en media* (pp. 151-213). SDU Uitgevers.

Klinger, U., & Svensson, J. (2015). The emergence of network media logic in political communication: A theoretical approach. *New Media and Society*, 17(8), 1241-1257. <https://doi.org/10.1177/1461444814522952>

Komp, K., & Van Tilburg, T. (2010). Ageing societies and the welfare state: Where the inter-generational contract is not breached. *International Journal of Ageing and Later Life*, 5(1), 7-11. <https://doi.org/10.3384/ijal.1652-8670.10517>

Krijnen, J. M. T., Zeelenberg, M., Breugelmans, S. M., & Van der Schors, A. (2018). Intention and action in retirement preparation. *Behavioural Public Policy*, 1-22. <https://doi.org/10.1017/bpp.2018.39>

Kroon, A. C., & Van der Meer, T. G. L. A. (2018). Who takes the lead? Investigating the reciprocal relationship between organizational and news agendas. *Communication Research*, 1-26. <https://doi.org/10.1177/0093650217751733>

Kroon, A. C., Van Selm, M., Ter Hoeven, C. L., & Vliegthart, R. (2017). Age at work: Explaining variation in frames of older employees in corporate and news media. *Journalism Studies*, 18(9), 1167-1186. <https://doi.org/10.1080/1461670X.2015.1111162>

Kruikemeier, S., Gattermann, K., & Vliegthart, R. (2018). Understanding the dynamics of politicians' visibility in traditional and social media. *The Information Society*, 34(4), 215-228. <https://doi.org/10.1080/01972243.2018.1463334>

Kruikemeier, S., Lecheler, S., & Boyer, M. M. (2018). Learning from news on different media platforms: An eye-tracking experiment. *Political Communication*, 35(1), 75-96. <https://doi.org/10.1080/10584609.2017.1388310>

Kunelius, R. (2006). Good journalism: On the evaluation criteria of some interested and experienced actors. *Journalism Studies*, 7(5), 671-690. <https://doi.org/10.1080/14616700600890323>

L

Lane, D. S., Kim, D. H., Lee, S. S., Weeks, B. E., & Kwak, N. (2017). From online disagreement to offline action: How diverse motivations for using social media can increase political information sharing and catalyze offline political participation. *Social Media and Society*, 3(3), 1-14. <https://doi.org/10.1177/2056305117716274>

Lauf, E., & Scholtens, J. (2019). *Mediamonitor 2019: Mediabedrijven en mediamarkten*. Commissariaat voor de Media.

Lecheler, S., De Vreese, C. H., & Slothuis, R. (2009). Issue importance as a moderator of framing effects. *Communication Research*, 36(3), 400-425. <https://doi.org/10.1177/0093650209333028>

Lecheler, S., & Kruikemeier, S. (2016). Re-evaluating journalistic routines in a digital age: A review of research on the use of online sources. *New Media & Society*, 18(1), 156-171. <https://doi.org/10.1177/1461444815600412>

Livingston, S., & Bennett, W. L. (2003). Gatekeeping, indexing, and live-event news: Is technology altering the construction of news? *Political Communication*, 20(4), 363-380. <https://doi.org/10.1080/10584600390244121>

Loader, B. D., & Mercea, D. (2011). Networking democracy? Social media innovations and participatory politics. *Information, Communication & Society*, 14(6), 757-769. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2011.592648>

López-Escobar, E., Llamas, J. P., & McCombs, M. E. (1998). Agenda setting and community consensus: First and second level effects. *International Journal of Public Opinion Research*, 10(4), 335-348. <https://doi.org/10.1093/ijpor/10.4.335>

LITERATURE

Luther, C. A., & Zhou, X. (2005). Within the boundaries of politics: News framing of SARS in China and the United States. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 82(4), 857-872. <https://doi.org/10.1177/107769900508200407>

M

Manning, P. (2001). *News and news sources: A critical introduction*. SAGE Publications.

May, C. (2013). Generation in itself or for itself? The conflict potential of cohorts in the German, Dutch and British pension systems compared. *European Societies*, 15(1), 4-25. <https://doi.org/10.1080/14616696.2012.748927>

McChesney, R. W. (2012). Farewell to journalism? Time for a rethinking. *Journalism Practice*, 6(5-6), 614-626. <https://doi.org/10.1080/17512786.2012.683273>

McCombs, M. E. (2005). A look at agenda-setting: Past, present and future. *Journalism Studies*, 6(4), 543-557. <https://doi.org/10.1080/14616700500250438>

McCombs, M. E. (2014). *Setting the agenda: Mass media and public opinion*. Polity Press.

McCombs, M. E., & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176-187. <https://doi.org/https://doi.org/10.1086/267990>

McLaren, L., Boomgaarden, H., & Vliegenthart, R. (2018). News coverage and public concern about immigration in Britain. *International Journal of Public Opinion Research*, 30(2), 173-193. <https://doi.org/10.1093/ijpor/edw033>

McLeod, J. M., Kosicki, G. M., & Pan, Z. (1991). On understanding and misunderstanding media effects. In J. Curran & M. Gurevitch (Eds.), *Mass media and society* (pp. 235-266). Edward Arnold.

McLeod, J. M., & McDonald, D. G. (1985). Beyond simple exposure: Media orientations and their impact on political processes. *Communication Research*, 12(1), 3-33. <https://doi.org/10.1177/009365085012001001>

McLeod, J. M., Scheufele, D. A., & Moy, P. (1999). Community, communication, and participation: The role of mass media and interpersonal discussion in local political participation. *Political Communication*, 16(3), 315-336. <https://doi.org/10.1080/105846099198659>

Meraz, S. (2011). Using time series analysis to measure intermedia agenda-setting influence in traditional media and political blog networks. *Journalism and Mass Communication Quarterly*, 88(1), 176-194. <https://doi.org/10.1177/107769901108800110>

Michailakis, D., & Schirmer, W. (2010). Agents of their health? How the Swedish welfare state introduces expectations of individual responsibility. *Sociology of Health and Illness*, 32(6), 930-947. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9566.2010.01262.x>

Miller, M. M., & Reese, S. D. (1982). Media dependency as interaction. Effects of exposure and reliance on political activity and efficacy. *Communication Research*, 9(2), 227-248. <https://doi.org/10.1177/009365082009002003>

Moeller, J., & De Vreese, C. H. (2019). Spiral of political learning: The reciprocal relationship of news media use and political knowledge among adolescents. *Communication Research*, 46(8), 1078-1094. <https://doi.org/10.1177/0093650215605148>

Moffatt, S., & Heaven, B. (2017). "Planning for uncertainty": Narratives on retirement transition experiences. *Ageing and Society*, 37(5), 879-898. <https://doi.org/10.1017/S0144686X15001476>

Mokros, H. B., & Aakhus, M. (2002). From information-seeking behavior to meaning engagement practice: Implications for communication theory and research. *Human Communication Research*, 28(2), 298-312. <https://doi.org/10.1093/hcr/28.2.298>

Molenaar-Cox, P., & Woestenburg, D. (2018). *Pensioenaansprakenstatistiek 2015: Verantwoording en eerste resultaten [Pension entitlement statistics 2015: Accountability and initial results]*. Centraal Bureau voor de Statistiek.

Moy, P., Torres, M., Tanaka, K., & McCluskey, M. R. (2005). Knowledge or trust? Investigating linkages between media reliance and participation. *Communication Research*, 32(1), 59-86. <https://doi.org/10.1177/0093650204271399>

Muddiman, A., & Stroud, N. J. (2017). News values, cognitive biases, and partisan incivility in comment sections. *Journal of Communication*, 67(4), 586-609. <https://doi.org/10.1111/jcom.12312>

N

Naumann, E. (2014). Raising the retirement age: Retrenchment, feedback and attitudes. In S. Kumlin & I. Stadelmann-Steffen (Eds.), *How welfare states shape the democratic public: Policy feedback, participation, voting, and attitudes*. Edward Elgar Publishing.

Neuman, W. R., Guggenheim, L., Mo Jang, S., & Bae, S. Y. (2014). The dynamics of public attention: Agenda-setting theory meets big data. *Journal of Communication*, 64(2), 193-214. <https://doi.org/10.1111/jcom.12088>

Newman, N., Fletcher, R., Kalogeropoulos, A., & Nielsen, R. K. (2019). *Reuters Institute digital news report 2019*. Reuters Institute for the Study of Journalism.

Nielsen, R. K., & Schrøder, K. C. (2014). The relative importance of social media for accessing, finding, and engaging with news: An eight-country cross-media comparison. *Digital Journalism*, 2(4), 472-489. <https://doi.org/10.1080/21670811.2013.872420>

Norris, P., & Sanders, D. (2003). Message or medium? Campaign learning during the 2001 British general election. *Political Communication*, 20(3), 233-262. <https://doi.org/10.1080/10584600390218878>

O

OECD. (2013). *Pensions at a glance 2013: OECD and G20 indicators*. OECD Publishing.

OECD. (2015). *Pensions at a glance 2015: OECD and G20 indicators*. OECD Publishing.

OECD. (2017). *Pensions at a glance 2017: OECD and G20 indicators*. OECD Publishing.

OECD. (2019). *Pensions at a glance 2019: OECD and G20 indicators*. OECD Publishing.

P

Palmgreen, P., & Clarke, P. (1977). Agenda-setting with local and national issues. *Communication Research*, 4(4), 435-452. <https://doi.org/10.1177/009365027700400404>

LITERATURE

- Park, C. S., & Gil de Zúñiga, H. (2020). Learning about politics from mass media and social media: Moderating roles of press freedom and public service broadcasting in 11 countries. *International Journal of Public Opinion Research*. <https://doi.org/10.1093/ijpor/edaa021>
- Park, Y. J., Jang, S. M., Lee, H., & Yang, G. S. (2018). Divide in Ferguson: Social media, social context, and division. *Social Media + Society*, 4(3), 1-13. <https://doi.org/10.1177/2056305118789630>
- Parlevliet, J. (2017). What drives public acceptance of reforms? Longitudinal evidence from a Dutch pension reform. *Public Choice*, 173, 1-23. <https://doi.org/10.1007/s11127-017-0447-7>
- Parmelee, J. H. (2014). The agenda-building function of political tweets. *New Media and Society*, 16(3), 434-450. <https://doi.org/10.1177/1461444813487955>
- Prast, H., & Van Soest, A. (2016). Financial literacy and preparation for retirement. *Intereconomics*, 51(3), 113-118. <https://doi.org/10.1007/s10272-016-0588-9>
- Prinzen, K. (2014). Intergenerational ambivalence: New perspectives on intergenerational relationships in the German welfare state. *Ageing and Society*, 34(3), 428-451. <https://doi.org/10.1017/S0144686X12001080>
- Protest, D. L., & McCombs, M. E. (1991). *Agenda setting: Readings on media, public opinion, and policymaking*. Lawrence Erlbaum Associates.
- Puddephatt, A. (2006). *Voices of war: Conflict and the role of the media*. International Media Support.
- ## R
- Reese, S. D., & Danielian, L. H. (1989). Intermedia influence and the drug influence: Converging on cocaine. In P. J. Shoemaker (Ed.), *Communication campaigns about drugs: Government, media, and the public* (pp. 29-46). Lawrence Erlbaum Associates.
- Roggeband, C., & Vliegthart, R. (2007). Divergent framing: The public debate on migration in the Dutch parliament and media, 1995-2004. *West European Politics*, 30(3), 524-548. <https://doi.org/10.1080/01402380701276352>
- Rogstad, I. (2016). Is Twitter just rehashing? Intermedia agenda setting between Twitter and mainstream media. *Journal of Information Technology and Politics*, 13(2), 142-158. <https://doi.org/10.1080/19331681.2016.1160263>
- Ruggiero, T. E. (2009). Uses and gratifications theory in the 21st Century. *Mass Communication and Society*, 3(1), 3-37. <https://doi.org/10.1207/S15327825MCS0301>
- ## S
- Sabbagh, C., & Vanhuysse, P. (2010). Intergenerational justice perceptions and the role of welfare regimes: A comparative analysis of university students. *Administration & Society*, 42(6), 638-667. <https://doi.org/10.1177/0095399710377440>
- Scheubel, B., Schunk, D., & Winter, J. (2013). Strategic responses: A survey experiment on opposition to pension reforms. *Scandinavian Journal of Economics*, 115(2), 549-574. <https://doi.org/10.1111/sjoe.12009>
- Scheufele, D. A. (2002). Examining differential gains from mass media and their implications for participatory behavior. *Communication Research*, 29(1), 46-65. <https://doi.org/10.1177/0093650202029001003>
- Scheufele, D. A., & Tewksbury, D. (2007). Framing, agenda setting, and priming: The evolution of three media effects models. *Journal of Communication*, 57(1), 9-20. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2006.00326.x>
- Schokkaert, E., & Van Parijs, P. (2003). Debate on social justice and pension reform: Social justice and the reform of Europe's pension systems. *Journal of European Social Policy*, 13(3), 245-263. <https://doi.org/10.1177/09589287030133003>
- Schumacher, G., Vis, B., & Van Kersbergen, K. (2013). Political parties welfare image, electoral punishment and welfare state retrenchment. *Comparative European Politics*, 11(1), 1-21. <https://doi.org/10.1057/cep.2012.5>
- Searles, K., & Smith, G. (2016). Who's the boss? Setting the agenda in a fragmented media environment. *International Journal of Communication*, 10, 2074-2095.
- Shehata, A., & Strömbäck, J. (2018). Learning political news from social media: Network media logic and current affairs news learning in a high-choice media environment. *Communication Research*, 1-23. <https://doi.org/10.1177/0093650217749354>
- Shen, F., & Edwards, H. H. (2005). Economic individualism, humanitarianism, and welfare reform: A value-based account of framing effects. *Journal of Communication*, 55(4), 795-809. <https://doi.org/10.1093/joc/55.4.795>
- Singer, J. B. (2010). Quality control: Perceived effects of user-generated content on newsroom norms, values and routines. *Journalism Practice*, 4(2), 127-142. <https://doi.org/10.1080/17512780903391979>
- Skoric, M. M., & Zhu, Q. (2016). Social media and offline political participation: Uncovering the paths from digital to physical. *International Journal of Public Opinion Research*, 28(3), 415-427. <https://doi.org/10.1093/ijpor/edv027>
- Skovsgaard, M., Albæk, E., Bro, P., & De Vreese, C. H. (2013). A reality check: How journalists' role perceptions impact their implementation of the objectivity norm. *Journalism*, 14(1), 22-42. <https://doi.org/10.1177/1464884912442286>
- Smith, A. N., Fischer, E., & Yongjian, C. (2012). How does brand-related user-generated content differ across YouTube, Facebook, and Twitter? *Journal of Interactive Marketing*, 26(2), 102-113. <https://doi.org/10.1016/j.intmar.2012.01.002>
- Snow, D. A., & Benford, R. D. (1988). Ideology, frame resonance, and participant mobilization. *International Social Movement Research*, 1(1), 197-217. <https://doi.org/10.1007/s00425-012-1590-5>
- Snow, D. A., Soule, S. A., & Kriesi, H. (2007). *The Blackwell companion to social movements*. Blackwell Publishing.
- Snow, D. A., Vliegthart, R., & Corrigan-Brown, C. (2007). Framing the French riots: A comparative study of frame variation. *Social Forces*, 86(2), 385-415. <https://doi.org/10.1093/sf/86.2.385>
- Soroka, S. N. (2002). Issue attributes and agenda-setting by media, the public, and policymakers in Canada. *International Journal of Public Opinion Research*, 14(3), 264-285. <https://doi.org/10.1093/ijpor/14.3.264>

LITERATURE

- Soroka, S. N. (2006). Good news and bad news: Asymmetric responses to economic information. *Journal of Politics*, 68(2), 372-385. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2508.2006.00413.x>
- Soroka, S. N. (2012). The gatekeeping function: Distributions of information in media and the real world. *Journal of Politics*, 74(2), 514-528. <https://doi.org/10.1017/S002238161100171X>
- Soroka, S. N., Daku, M., Hiaeshutter-Rice, D., Guggenheim, L., & Pasek, J. (2018). Negativity and positivity biases in economic news coverage: Traditional versus social media. *Communication Research*, 45(7), 1078-1098. <https://doi.org/10.1177/0093650217725870>
- Strömbäck, J. (2005). In search of a standard: Four models of democracy and their normative implications for journalism. *Journalism Studies*, 6(3), 331-345. <https://doi.org/10.1080/14616700500131950>
- Strömbäck, J. (2008). Four phases of mediatization: An analysis of the mediatization of politics. *The International Journal of Press/Politics*, 13(3), 228-246. <https://doi.org/10.1177/1940161208319097>
- Strömbäck, J. (2017). Does public service TV and the intensity of the political information environment matter? *Journalism Studies*, 18(11), 1415-1432. <https://doi.org/10.1080/1461670X.2015.1133253>
- Strömbäck, J., Falasca, K., & Kruikemeier, S. (2018). The mix of media use matters: Investigating the effects of individual news repertoires on offline and online political participation. *Political Communication*, 35(3), 413-432. <https://doi.org/10.1080/10584609.2017.1385549>
- Sundén, A. (2006). How much do people need to know about their pensions and what do they know? In R. Holzmann & E. Palmer (Eds.), *Pension reform: Issues and prospects for non-financial defined contribution (NDC) schemes* (pp. 325-344). The World Bank.
- Svallfors, S. (2008). The generational contract in Sweden: Age-specific attitudes to age-related policies. *Policy and Politics*, 36(3), 381-396. <https://doi.org/10.1332/030557308X307720>
- Sweetser, K. D., Golan, G. J., & Wanta, W. (2008). Intermedia agenda setting in television, advertising, and blogs during the 2004 election. *Mass Communication and Society*, 11(2), 197-216. <https://doi.org/10.1080/15205430701590267>

T

- Thorson, K., & Wells, C. (2016). Curated flows: A framework for mapping media exposure in the digital age. *Communication Theory*, 26(3), 309-328. <https://doi.org/10.1111/comt.12087>

U

- United Nations. (2019). *World population ageing 2019: Highlights*. <https://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/ageing/WorldPopulationAgeing2019-Highlights.pdf>

V

- Valkenburg, P. M., & Semetko, H. A. (2000). Framing European politics: A content analysis of press and television news. *Journal of Communication*, 50(2), 93-109. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2000.tb02843.x>
- Valkenburg, P. M., Semetko, H. A., & De Vreese, C. H. (1999). The effects of news frames on readers' thoughts and recall. *Communication Research*, 26(5), 550-569. <https://doi.org/10.1177/009365099026005002>
- Van Aelst, P., & Walgrave, S. (2011). Minimal or massive? The political agenda-setting power of the mass media according to different methods. *International Journal of Press/Politics*, 16(3), 295-313. <https://doi.org/10.1177/1940161211406727>
- Van Aelst, P., & Walgrave, S. (2016). Information and arena: The dual function of the news media for political elites. *Journal of Communication*, 66(3), 496-518. <https://doi.org/10.1111/jcom.12229>
- Van Dalen, H., & Henkens, K. (2016). *Willen we ons pensioen nog wel samen doen? Over keuzevrijheid en solidariteit in aanvullend pensioen [Do we still want to arrange our pension together? About freedom of choice and solidarity in supplementary pension]*. Network for Studies on Pensions, Aging and Retirement.
- Van Dalen, H. P., & Henkens, K. (2005). The double standard in attitudes toward retirement: The case of the Netherlands. *Geneva Papers on Risk and Insurance: Issues and Practice*, 30, 693-710. <https://doi.org/10.1057/palgrave.gpp.2510045>
- Van der Meer, T. G. L. A. (2016). Automated content analysis and crisis communication research. *Public Relations Review*, 42(5), 952-961. <https://doi.org/10.1016/j.pubrev.2016.09.001>
- Van Erp, F., & De Hek, P. (2009). Pension-age reform in a life cycle model. In R. Euwals, R. De Mooij, & D. Van Vuuren (Eds.), *Rethinking retirement: From participation towards allocation* (pp. 91-100). Centraal Planbureau.
- Van Groezen, B., Kiiiver, H., & Unger, B. (2009). Explaining Europeans' preferences for pension provision. *European Journal of Political Economy*, 25(2), 237-246. <https://doi.org/10.1016/j.ejpoleco.2008.10.003>
- Van Kersbergen, K., & Vis, B. (2016). *De verzorgingsstaat*. Amsterdam University Press.
- Van Rooij, M. C. J., Kool, C. J. M., & Prast, H. M. (2007). Risk-return preferences in the pension domain: Are people able to choose? *Journal of Public Economics*, 91(3-4), 701-722. <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2006.08.003>
- Van Selm, M., & Van der Heijden, B. I. J. M. (2013). Communicating employability enhancement throughout the life-span: A national intervention program aimed at combating age-related stereotypes at the workplace. *Educational Gerontology*, 39(4), 259-272. <https://doi.org/10.1080/03601277.2013.750965>
- Van Solinge, H., & Henkens, K. (2017). Older workers' emotional reactions to rising retirement age: The case of the Netherlands. *Work, Aging and Retirement*, 3(3), 273-283. <https://doi.org/10.1093/workar/wax010>
- Vandenbroucke, F. (2020). *Collectiviteit, solidariteit en zekerheid in het pensioenakkoord [Collectivity, solidarity and certainty in the Dutch pension agreement]*. Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

LITERATURE

- Vermeer, N., Mastrogiacomo, M., & Van Soest, A. (2016). Demanding occupations and the retirement age. *Labour Economics*, 43, 159-170. <https://doi.org/10.1016/j.labeco.2016.05.020>
- Vermeer, S. A. M., Kruikemeier, S., Trilling, D., & De Vreese, C. H. (2020). WhatsApp with politics?! Examining the effects of interpersonal political discussion in instant messaging apps. *International Journal of Press/Politics*. <https://doi.org/10.1177/1940161220925020>
- Victor, C. (2010). The demography of ageing. In D. Dannefer & C. Philipson (Eds.), *The SAGE handbook of social gerontology* (pp. 61-74). SAGE Publications.
- Vliegenthart, R. (2012). Framing in mass communication research: An overview and assessment. *Sociology Compass*, 6(12), 937-948. <https://doi.org/10.1111/soc4.12003>
- Vliegenthart, R. (2014). Moving up. Applying aggregate level time series analysis in the study of media coverage. *Quality and Quantity*, 48(5), 2427-2445. <https://doi.org/10.1007/s11135-013-9899-0>
- Vliegenthart, R., Boomgaarden, H. G., & Boumans, J. (2011). Changes in political news coverage: Personalization, conflict and negativity in British and Dutch newspapers. In K. Brants & K. Voltmer (Eds.), *Political communication in postmodern democracy* (pp. 92-110). Palgrave Macmillan.
- Vliegenthart, R., & Montes, N. M. (2014). How political and media system characteristics moderate interactions between newspapers and parliaments: Economic crisis attention in Spain and the Netherlands. *The International Journal of Press/Politics*, 19(3), 318-339. <https://doi.org/10.1177/1940161214531335>
- Vliegenthart, R., & Roggeband, C. (2007). Framing immigration and integration. *International Communication Gazette*, 69(3), 295-319. <https://doi.org/10.1177/1748048507076582>
- Vliegenthart, R., & Walgrave, S. (2008). The contingency of intermedia agenda setting: A longitudinal study in Belgium. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 85(4), 860-877. <https://doi.org/10.1177/107769900808500409>
- Vos, M. (2017). *Communication in turbulent times: Exploring issue arenas and crisis communication to enhance organisational resilience*. University of Jyväskylä.
- Vyncke, B., & Van Gorp, B. (2017). Communicating about raising the retirement age using frames and counterframes. *Journal of Communication Management*, 21(2), 155-169. <https://doi.org/10.1108/JCOM-12-2016-0101>

W

- Walgrave, S., Boydston, A. E., Vliegenthart, R., & Hardy, A. (2017). The nonlinear effect of information on political attention: Media storms and U.S. congressional hearings. *Political Communication*, 34(4), 548-570. <https://doi.org/10.1080/10584609.2017.1289288>
- Walma van der Molen, J. H., & Van der Voort, T. H. A. (2000). Children's and adults' recall of television and print news in children's and adult news formats. *Communication Research*, 27(2), 132-160. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.89.1.82>
- Weeks, B. E., & Holbert, R. L. (2013). Predicting dissemination of news content in social media: A focus on reception, friending, and partisanship. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 90(2), 212-232. <https://doi.org/10.1177/1077699013482906>

- Weinberg, B. D., & Pehlivan, E. (2011). Social spending: Managing the social media mix. *Business Horizons*, 54(3), 275-282. <https://doi.org/10.1016/j.bushor.2011.01.008>
- Welbers, K., & Opgenhaffen, M. (2019). Presenting news on social media: Media logic in the communication style of newspapers on Facebook. *Digital Journalism*, 7(1), 45-62. <https://doi.org/10.1080/21670811.2018.1493939>
- Whiteford, P., & Whitehouse, E. (2006). Pension challenges and pension reforms in OECD countries. *Oxford Review of Economic Policy*, 22(1), 78-94. <https://doi.org/10.1093/oxrep/grj006>
- Whitehouse, E., D'Addio, A., Chomik, R., & Reilly, A. (2009). Two decades of pension reform: What has been achieved and what remains to be done. *Geneva Papers on Risk and Insurance: Issues and Practice*, 34(4), 515-535. <https://doi.org/10.1057/gpp.2009.30>
- Wolfsfeld, G. (2001). The news media and the Second Intifada: Some initial lessons. *The International Journal of Press/Politics*, 6(4), 113-118. <https://doi.org/10.1177/108118001129172378>

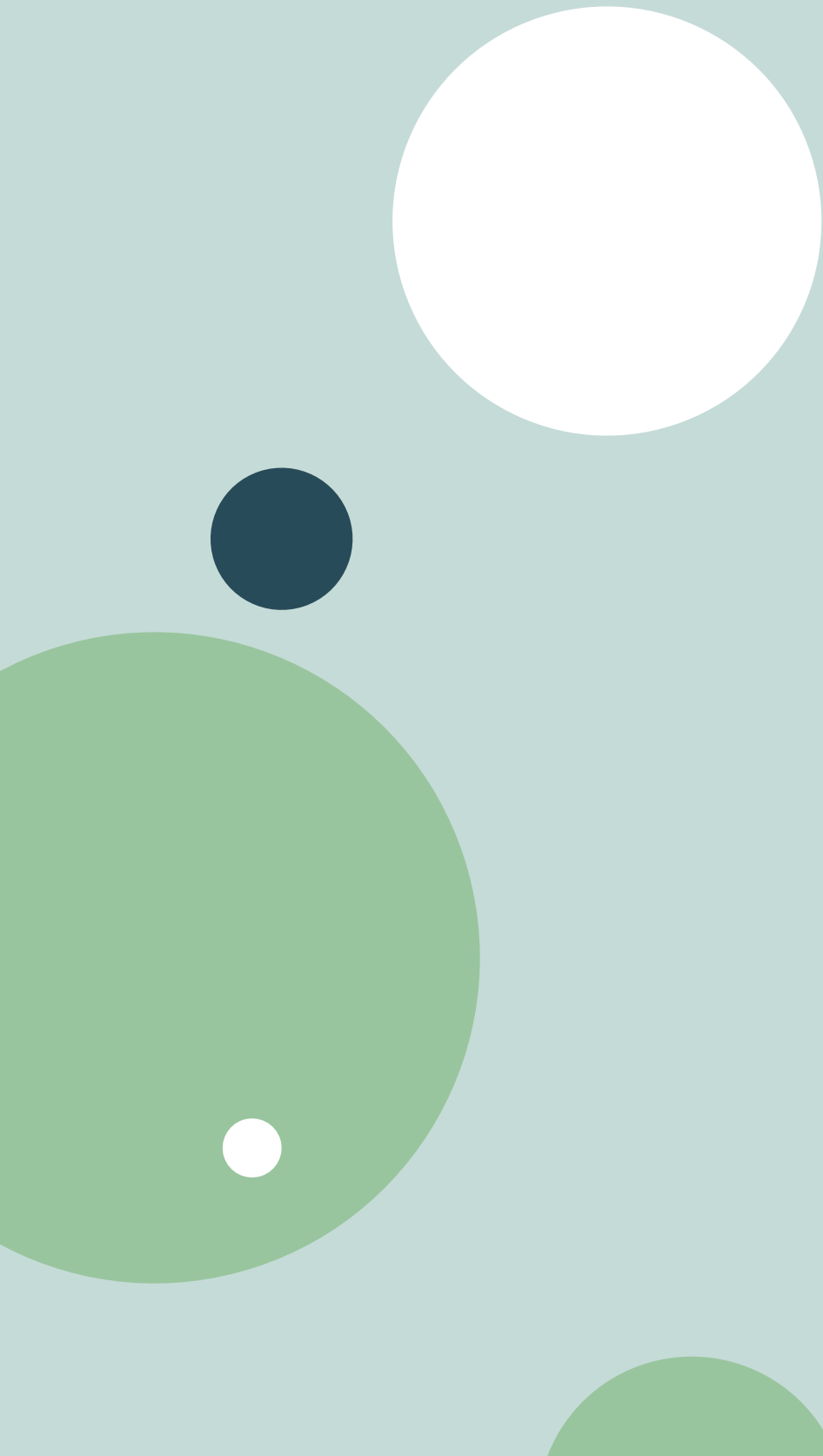
Y

- Yamamoto, M., & Nah, S. (2018). Mobile information seeking and political participation: A differential gains approach with offline and online discussion attributes. *New Media and Society*, 20(5), 2070-2090. <https://doi.org/10.1177/1461444817712722>

Z

- Zhang, N., & Skoric, M. M. (2018). Media use and environmental engagement: Examining differential gains from news media and social media. *International Journal of Communication*, 12, 380-403.
- Zhou, Y., & Moy, P. (2007). Parsing framing processes: The interplay between online public opinion and media coverage. *Journal of Communication*, 57(1), 79-98. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2006.00330.x>
- Zucker, H. G. (1978). The variable nature of news media influence. In B. D. Rubin (Ed.), *Communication Yearbook 2* (pp. 225-240). Transaction Books.

APPENDICES

APPENDIX A. ORIGINAL STIMULUS MATERIAL IN DUTCH

NEWSPAPER ARTICLES

*CONDITION: INDIVIDUAL AND JUST
(GROUP 1)*

PENSIOENEN

Een individueel pensioenstelsel: rechtvaardig en eerlijk

Een door het ministerie ingestelde commissie stelt dat alleen een individueel pensioenstelsel toekomstbestendig kan zijn. Werkgevers en vakbonden beschouwen een individueel pensioen als rechtvaardig en eerlijk.

Door onze redacteuren

AMSTERDAM. Ons pensioenstelsel gaat op de schop. Ogenscheinlijk onverwoestbare pilaren hebben ruim een halve eeuw het stelsel gestut, maar de stijgende levensverwachting en de veranderende arbeidsmarkt zetten druk op ons pensioenstelsel.

Een individueel pensioenstelsel, dat is waar een door het ministerie ingestelde commissie voor pleit. Deze commissie buigt zich over de toekomst van het pensioenstelsel en gelooft in een individueel pensioenstelsel. De

gedachte achter een individueel pensioenstelsel: meer keuzevrijheid, flexibiliteit en een persoonlijker pensioen. Daarom is een individueel pensioenstelsel volgens de commissie 'de enige manier om het pensioenstelsel toekomstbestendig te houden'.

Werkgevers en vakbonden vinden een individueel pensioenstelsel rechtvaardig en eerlijk want in een dergelijk stelsel vult ieder een eigen pensioenpotje. Op deze manier bouwt elke individu het pensioen op dat past bij zijn carrière en wensen waarbij iedereen profiteert van zijn eigen inleg.

*CONDITION: COLLECTIVE AND JUST
(GROUP 3)*

PENSIOENEN

Een collectief pensioenstelsel: rechtvaardig en eerlijk

Een door het ministerie ingestelde commissie stelt dat alleen een collectief pensioenstelsel toekomstbestendig kan zijn. Werkgevers en vakbonden beschouwen een collectief pensioen als rechtvaardig en eerlijk.

Door onze redacteuren

AMSTERDAM. Ons pensioenstelsel gaat op de schop. Ogenscheinlijk onverwoestbare pilaren hebben ruim een halve eeuw het stelsel gestut, maar de stijgende levensverwachting en de veranderende arbeidsmarkt zetten druk op ons pensioenstelsel.

Een collectief pensioenstelsel, dat is waar een door het ministerie ingestelde commissie voor pleit. Deze commissie buigt zich over de toekomst van het pensioenstelsel en gelooft in een collectief pensioenstelsel. De gedachte achter een collectief pensioenstelsel:

solidariteit en het delen van risico's met elkaar. Daarom is een collectief pensioenstelsel volgens de commissie 'de enige manier om het pensioenstelsel toekomstbestendig te houden'.

Werkgevers en vakbonden vinden een collectief pensioenstelsel rechtvaardig en eerlijk want in een dergelijk stelsel draagt iedereen bij aan de collectieve pensioenpot. Op deze manier nemen we gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor een fatsoenlijke oude dag waarbij iedereen profiteert van het pensioen dat we samen opbouwen.

*CONDITION: INDIVIDUAL AND UNJUST
(GROUP 2)*

PENSIOENEN

Een individueel pensioenstelsel: onrechtvaardig en oneerlijk

Een door het ministerie ingestelde commissie stelt dat alleen een individueel pensioenstelsel toekomstbestendig kan zijn. Daarentegen beschouwen werkgevers en vakbonden een individueel pensioen als onrechtvaardig en oneerlijk.

Door onze redacteuren

AMSTERDAM. Ons pensioenstelsel gaat op de schop. Ogenscheinlijk onverwoestbare pilaren hebben ruim een halve eeuw het stelsel gestut, maar de stijgende levensverwachting en de veranderende arbeidsmarkt zetten druk op ons pensioenstelsel.

Een individueel pensioenstelsel, dat is waar een door het ministerie ingestelde commissie voor pleit. Deze commissie buigt zich over de toekomst van het pensioenstelsel en gelooft in een individueel pensioenstelsel. De gedachte achter een individueel

pensioenstelsel: meer keuzevrijheid, flexibiliteit en een persoonlijker pensioen. Daarom is een individueel pensioenstelsel volgens de commissie 'de enige manier om het pensioenstelsel toekomstbestendig te houden'.

Daarentegen vinden werkgevers en vakbonden een individueel pensioenstelsel onrechtvaardig en oneerlijk want in een dergelijk stelsel vult ieder een eigen pensioenpotje. Op deze manier wordt een goed pensioen steeds meer een luxe goed waarbij sommige groepen in de samenleving de dupe zullen zijn.

*CONDITION: COLLECTIVE AND UNJUST
(GROUP 4)*

PENSIOENEN

Een collectief pensioenstelsel: onrechtvaardig en oneerlijk

Een door het ministerie ingestelde commissie stelt dat alleen een collectief pensioenstelsel toekomstbestendig kan zijn. Daarentegen beschouwen werkgevers en vakbonden een collectief pensioen als onrechtvaardig en oneerlijk.

Door onze redacteuren

AMSTERDAM. Ons pensioenstelsel gaat op de schop. Ogenscheinlijk onverwoestbare pilaren hebben ruim een halve eeuw het stelsel gestut, maar de stijgende levensverwachting en de veranderende arbeidsmarkt zetten druk op ons pensioenstelsel.

Een collectief pensioenstelsel, dat is waar een door het ministerie ingestelde commissie voor pleit. Deze commissie buigt zich over de toekomst van het pensioenstelsel en gelooft in een collectief pensioenstelsel. De gedachte achter een collectief pensioenstelsel:

solidariteit en het delen van risico's met elkaar. Daarom is een collectief pensioenstelsel volgens de commissie 'de enige manier om het pensioenstelsel toekomstbestendig te houden'.

Daarentegen vinden werkgevers en vakbonden een collectief pensioenstelsel onrechtvaardig en oneerlijk want in een dergelijk stelsel moet iedereen verplicht bijdragen aan de collectieve pensioenpot. Op deze manier verdwijnt alles in één pot waarbij sommige groepen in de samenleving onevenredig zullen profiteren.

FACEBOOK POSTS

*CONDITION: INDIVIDUAL AND JUST
(GROUP 5)*

Begrijp Je Pensioen
4 november om 10:05 · G

Ons #pensioenstelsel gaat op de schop. Ogenscheinlijk onverwoestbare pilaren hebben ruim een halve eeuw het stelsel gestut, maar de stijgende levensverwachting en de veranderende arbeidsmarkt zetten druk op ons pensioenstelsel.

Een individueel pensioenstelsel, dat is waar een door het ministerie ingestelde commissie voor pleit. Deze commissie buigt zich over de toekomst van het pensioenstelsel en gelooft in een individueel pensioenstelsel. De gedachte achter een individueel pensioenstelsel: meer keuzevrijheid, flexibiliteit en een persoonlijker pensioen. Daarom is een individueel pensioenstelsel volgens de commissie 'de enige manier om het pensioenstelsel toekomstbestendig te houden'.

Werkgevers en vakbonden vinden een individueel pensioenstelsel rechtvaardig en eerlijk want in een dergelijk stelsel vult ieder een eigen pensioenpotje. Op deze manier bouwt elke individu het pensioen op dat past bij zijn carrière en wensen waarbij iedereen profiteert van zijn eigen inleg.

BEGRIJPEPENSIOEN.NL
Een individueel pensioenstelsel: rechtvaardig en eerlijk
Werkgevers en vakbonden vinden een individueel pensioen rechtvaardig...

153 37 opmerkingen 30 keer gedeeld

Leuk Opmerking Delen

*CONDITION: INDIVIDUAL AND UNJUST
(GROUP 6)*

Begrijp Je Pensioen
4 november om 10:05 · G

Ons #pensioenstelsel gaat op de schop. Ogenscheinlijk onverwoestbare pilaren hebben ruim een halve eeuw het stelsel gestut, maar de stijgende levensverwachting en de veranderende arbeidsmarkt zetten druk op ons pensioenstelsel.

Een individueel pensioenstelsel, dat is waar een door het ministerie ingestelde commissie voor pleit. Deze commissie buigt zich over de toekomst van het pensioenstelsel en gelooft in een individueel pensioenstelsel. De gedachte achter een individueel pensioenstelsel: meer keuzevrijheid, flexibiliteit en een persoonlijker pensioen. Daarom is een individueel pensioenstelsel volgens de commissie 'de enige manier om het pensioenstelsel toekomstbestendig te houden'.

Daarentegen vinden werkgevers en vakbonden een individueel pensioenstelsel onrechtvaardig en oneerlijk want in een dergelijk stelsel vult ieder een eigen pensioenpotje. Op deze manier wordt een goed pensioen steeds meer een luxe goed waarbij sommige groepen in de samenleving de dupe zullen zijn.

BEGRIJPEPENSIOEN.NL
Een individueel pensioenstelsel: onrechtvaardig en oneerlijk
Werkgevers en vakbonden vinden een individueel pensioen onrechtvaardig...

153 37 opmerkingen 30 keer gedeeld

Leuk Opmerking Delen

*CONDITION: COLLECTIVE AND JUST
(GROUP 7)*

Begrijp Je Pensioen
4 november om 10:05 · G

Ons #pensioenstelsel gaat op de schop. Ogenscheinlijk onverwoestbare pilaren hebben ruim een halve eeuw het stelsel gestut, maar de stijgende levensverwachting en de veranderende arbeidsmarkt zetten druk op ons pensioenstelsel.

Een collectief pensioenstelsel, dat is waar een door het ministerie ingestelde commissie voor pleit. Deze commissie buigt zich over de toekomst van het pensioenstelsel en gelooft in een collectief pensioenstelsel. De gedachte achter een collectief pensioenstelsel: solidariteit en het delen van risico's met elkaar. Daarom is een collectief pensioenstelsel volgens de commissie 'de enige manier om het pensioenstelsel toekomstbestendig te houden'.

Werkgevers en vakbonden vinden een collectief pensioenstelsel rechtvaardig en eerlijk want in een dergelijk stelsel draagt iedereen bij aan de collectieve pensioenpot. Op deze manier nemen we gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor een fatsoenlijke oude dag waarbij iedereen profiteert van het pensioen dat we samen opbouwen.

BEGRIJPEPENSIOEN.NL
Een collectief pensioenstelsel: rechtvaardig en eerlijk
Werkgevers en vakbonden vinden een collectief pensioen rechtvaardig...

153 37 opmerkingen 30 keer gedeeld

Leuk Opmerking Delen

*CONDITION: COLLECTIVE AND UNJUST
(GROUP 8)*

Begrijp Je Pensioen
4 november om 10:05 · G

Ons #pensioenstelsel gaat op de schop. Ogenscheinlijk onverwoestbare pilaren hebben ruim een halve eeuw het stelsel gestut, maar de stijgende levensverwachting en de veranderende arbeidsmarkt zetten druk op ons pensioenstelsel.

Een collectief pensioenstelsel, dat is waar een door het ministerie ingestelde commissie voor pleit. Deze commissie buigt zich over de toekomst van het pensioenstelsel en gelooft in een collectief pensioenstelsel. De gedachte achter een collectief pensioenstelsel: solidariteit en het delen van risico's met elkaar. Daarom is een collectief pensioenstelsel volgens de commissie 'de enige manier om het pensioenstelsel toekomstbestendig te houden'.

Daarentegen vinden werkgevers en vakbonden een collectief pensioenstelsel onrechtvaardig en oneerlijk want in een dergelijk stelsel moet iedereen verplicht bijdragen aan de collectieve pensioenpot. Op deze manier verdwijnt alles in één pot waarbij sommige groepen in de samenleving onevenredig zullen profiteren.

BEGRIJPEPENSIOEN.NL
Een collectief pensioenstelsel: onrechtvaardig en oneerlijk
Werkgevers en vakbonden vinden een collectief pensioen onrechtvaardig...

153 37 opmerkingen 30 keer gedeeld

Leuk Opmerking Delen

ONLINE NEWS ARTICLE
CONTROL CONDITION
(GROUP 9)

De toekomst van het pensioenstelsel

03 november 2019 09:20

Een door het ministerie ingestelde commissie buigt zich over de toekomst van ons pensioenstelsel. Recentelijk heeft de voorzitter van de commissie het ministerie verzocht om uitstel van de opleverdatum van dit advies.

Ons pensioenstelsel gaat op de schop. Ogenschijnlijk onverwoestbare pilaren hebben ruim een halve eeuw het stelsel gestut, maar de stijgende levensverwachting en de veranderende arbeidsmarkt zetten druk op ons pensioenstelsel.

Eind vorig jaar heeft het ministerie de commissie Toekomst pensioenstelsel ingesteld. De commissie kreeg de opdracht advies uit te brengen over de hervorming van het pensioenstelsel. De belangrijkste vraag aan de commissie is hoe de financiering van de pensioenen in de toekomst houdbaar kan blijven, rekening houdend met demografische ontwikkelingen en de veranderingen op de arbeidsmarkt.

Het ministerie heeft gevraagd het advies op 1 december 2019 op te leveren. Recentelijk heeft de voorzitter van de commissie het ministerie verzocht om uitstel van de opleverdatum van het advies. De minister heeft besloten de opleverdatum te verschuiven naar 1 maart 2020.

APPENDIX B. STIMULUS MATERIAL TRANSLATED TO ENGLISH

The newspaper articles and Facebook posts were similar in terms of content. The only difference is that the newspaper articles started with a summary lead, while the Facebook posts immediately started with the body of text. We present the translations in the format of the newspaper articles, but the italicized part corresponds directly to the Facebook posts (i.e., the title and body of text).

CONDITION: INDIVIDUAL AND JUST (GROUP 1 AND GROUP 5)

AN INDIVIDUAL PENSION SYSTEM: JUST AND FAIR

A committee established by the Ministry states that only an individual pension system can be future-proof. Employers and trade unions consider an individual pension to be just and fair.

By our editors

AMSTERDAM. *Our pension system is being reformed. Seemingly indestructible pillars have supported the system for more than half a century, but rising life expectancy and the changing labor market are putting pressure on our pension system.*

An individual pension system is what a committee established by the Ministry advocates. This committee looks at the future of the pension system and believes in an individual pension system. The idea behind an individual pension system: more freedom of choice, flexibility, and a more personal pension. Therefore, according to the committee, an individual pension system is "the only way to keep the pension system future-proof".

Employers and trade unions consider an individual pension system to be just and fair because, in such a system, everyone puts money into their own pension pot. In this way, each individual builds a pension that suits his or her career and wishes, in which everyone benefits from their own investment.

CONDITION: INDIVIDUAL AND UNJUST (GROUP 2 AND GROUP 6)***AN INDIVIDUAL PENSION SYSTEM: UNJUST AND UNFAIR***

A committee established by the Ministry states that only an individual pension system can be future-proof. On the other hand, employers and trade unions consider an individual pension to be unjust and unfair.

By our editors

AMSTERDAM. Our pension system is being reformed. Seemingly indestructible pillars have supported the system for more than half a century, but rising life expectancy and the changing labor market are putting pressure on our pension system.

An individual pension system is what a committee established by the Ministry advocates. This committee looks at the future of the pension system and believes in an individual pension system. The idea behind an individual pension system: more freedom of choice, flexibility, and a more personal pension. Therefore, according to the committee, an individual pension system is “the only way to keep the pension system future-proof”.

On the other hand, employers and trade unions consider an individual pension system to be unjust and unfair because, in such a system, everyone puts money into their own pension pot. In this way, a good pension is increasingly becoming a luxury commodity that will make victims of some groups in society.

CONDITION: COLLECTIVE AND JUST (GROUP 3 AND GROUP 7)***A COLLECTIVE PENSION SYSTEM: JUST AND FAIR***

A committee established by the Ministry states that only a collective pension system can be future-proof. Employers and trade unions consider a collective pension to be just and fair.

By our editors

AMSTERDAM. Our pension system is being reformed. Seemingly indestructible pillars have supported the system for more than half a century, but rising life expectancy and the changing labor market are putting pressure on our pension system.

A collective pension system is what a committee established by the Ministry advocates. This committee looks at the future of the pension system and believes in a collective pension system. The idea behind a collective pension system: solidarity and sharing risks with each other. Therefore, according to the committee, a collective pension system is “the only way to keep the pension system future-proof”.

Employers and trade unions consider a collective pension system to be just and fair because, in such a system, everyone contributes to the collective pension scheme. In this way, we jointly take responsibility for a decent old age in which everyone benefits from the pension we build together.

CONDITION: COLLECTIVE AND UNJUST (GROUP 4 AND GROUP 8)***A COLLECTIVE PENSION SYSTEM: UNJUST AND UNFAIR***

A committee established by the Ministry states that only a collective pension system can be future-proof. On the other hand, employers and trade unions consider a collective pension to be unjust and unfair.

By our editors

AMSTERDAM. Our pension system is being reformed. Seemingly indestructible pillars have supported the system for more than half a century, but rising life expectancy and the changing labor market are putting pressure on our pension system.

A collective pension system is what a committee established by the Ministry advocates. This committee looks at the future of the pension system and believes in a collective pension system. The idea behind a collective pension system: solidarity and sharing risks with each other. Therefore, according to the committee, a collective pension system is “the only way to keep the pension system future-proof”.

On the other hand, employers and trade unions consider a collective pension system to be unjust and unfair because, in such a system, everyone is obliged to contribute to the collective pension scheme. In this way, everything disappears in one pension pot, with some groups in society benefiting disproportionately.

CONTROL CONDITION (GROUP 9)***THE FUTURE OF THE PENSION SYSTEM***

A committee established by the Ministry is examining the future of our pension system. The chairman of the committee recently requested the Ministry to postpone the delivery date of this advice.

Our pension system is being reformed. Seemingly indestructible pillars have supported the system for more than half a century, but rising life expectancy and the changing labor market are putting pressure on our pension system.

At the end of last year, the Ministry established the Future pension system committee. The committee was instructed to advise on reforming the pension system. The main question to the committee is how the financing of pensions can remain sustainable in the future, taking into account demographic developments and changes in the labor market.

The Ministry asked to deliver the advice on December 1, 2019. Recently, the chairman of the committee has requested the Ministry to postpone the delivery date of the advice. The minister has decided to postpone the delivery date to March 1, 2020.

APPENDIX C. ITEMS FOR THE DEPENDENT AND MODERATING VARIABLES

All items described in this appendix are measured on a 7-point scale from strongly disagree to strongly agree.

DEPENDENT VARIABLES

SUPPORT FOR AN INDIVIDUAL PENSION SYSTEM

1. Individual pension saving is a good thing because I want to determine if and how much I save
2. Individual pension saving is a good thing because I do not have to contribute to the pensions of others
3. Individual pension saving is a good thing because I can achieve a better return if I save for my pension myself

SUPPORT FOR A COLLECTIVE PENSION SYSTEM

1. Collective pension saving is a good thing because the costs of collective pension saving are lower than that of individual pension saving
2. Collective pension saving is a good thing because I do not know where my life takes me, and then I am protected against financial risks
3. Collective pension saving is a good thing because otherwise, I will be tempted to set aside too little for my old age

MODERATOR

SENSE OF SOLIDARITY

1. I am prepared to contribute to a solidarity-based pension system in which we share the benefits and burdens of the system
2. I am willing to contribute to the pension of people with a lower pension accrual
3. I think it is good that certain groups pay relatively more pension premiums than other groups in society
4. I think it is good that young people contribute to the pension of the elderly
5. I think it is good that healthy workers contribute to the pensions of disabled people
6. I believe that higher-educated people should pay more pension premiums than lower-educated people

SUMMARY

THE FUTURE OF PENSIONS: CONTENT AND CONSEQUENCES OF PENSION REFORMS IN THE MEDIA

Pension reforms have been the subject of discussion in politics and society for years. Politically, pension reforms can be a difficult issue. On the one hand, such reforms require public support, while on the other, they can have adverse effects on (parts of) society, such as for (older) workers who have to work longer when the retirement age is raised. For this reason, it is essential that citizens are well-informed about the need for reforms. In democratic societies, the media take on the role of informing citizens about sociopolitical issues. Following the theory of media dependency, media are particularly important for topics such as pension reforms, as such topics are complex, uncertain, and largely beyond many people's direct experience due to their future orientation. However, the content and consequences of pension reforms in the media have received little scholarly attention so far. In this dissertation, I study the pension reform issue from a communication science perspective, providing an in-depth understanding of the role of traditional and social media in shaping debates and citizens' opinions about sociopolitical issues such as pension reforms.

In the first empirical section of the dissertation, I examine the *content* of traditional and social media messages about pension reforms. Chapter 1 focuses on newspaper articles and social media messages published between 2009 and 2016 about the retirement age increase. By employing an automated content analysis of these media messages, I investigate the most prominent subissues in the Dutch news about this pension reform. The chapter shows similarities and differences in the visibility of subissues across the two media types. While a prominent subissue in traditional news media deals with political negotiations about the issue, reflecting journalistic norms and routines (i.e., the reliance on official sources, the dominance of conflict), the subissue of practical and technical arrangements of the pension system appears most often on social media. Both traditional and social media have in common that (older) workers' employability and capability of lifelong working is the second most prominent subissue in the media content about raising the retirement age. Using time series analysis, I expand in Chapter 1 on the intermedia agenda-setting theory in the social media age. The original agenda-setting theory states that news media can determine the public agenda by making some issues more salient than others. Intermedia agenda setting deals, then, with the transfer of the issue agenda from one

medium to another. I show that while social media have some power to set the traditional news media agenda on the socially contested issue of pension reform, traditional news media are (still) more powerful in steering the agenda.

In the second chapter, I examine in more detail how traditional and social media present the pension reform issue by studying issue-specific frames. More specifically, in Chapter 2, I assess whether there are systematic differences between how journalists frame the pension reform issue in traditional news media and how the issue is framed on social media. The chapter identifies seven diagnostic (or problem) frames and five prognostic (or solution) frames. A manual content analysis demonstrates that both traditional and social media draw more attention to problems than (potential) solutions when covering the complex and contentious issue of pension reform. The results of this chapter also illustrate differences in the presence of the frames across the two media types. Most importantly, I show that compared to social media content, traditional news media content contains more conflict-related frames (e.g., political disagreement, generational conflict, inequality between groups), while social media content contains more frame diversity in solution perspectives (e.g., innovating the labor market, fostering individual responsibility) compared to traditional news media content.

The next empirical section focuses on the *consequences* that media messages about pension reforms have on citizens' attitudes and behavioral intentions. Chapter 3 addresses the effects of media content, or more precisely, the effects of (news) frames on citizens' attitudes toward (reforming) the pension system. The relevant reform question under study is whether a sustainable pension system should be based on collective or individual responsibility. In a preregistered survey-embedded experiment, I find that (news) frames about pension reforms presented via traditional and social media affect citizens' pension system preferences. More specifically, exposure to a news frame stressing either a pension system based on collective responsibility or individual responsibility as future proof leads to a higher preference for the respective type of pension system. However, this effect is only positive if the particular pension system is also framed as just, while the effect is negative if the respective pension system is framed as unjust. It seems, then, that the valenced frame of justice plays a more crucial role than the more substantive frame of responsibility. In particular, characterized by its inherently negative

connotation, people are most strongly impacted by the unjust frame, which provides evidence for the negativity effect: People are more strongly impacted by negative information than by positive information. In addition, educational level emerges as a moderating variable of framing effects in the context of the pension issue, with lower-educated people being more strongly affected by the responsibility frame. The strength of framing effects did not differ among citizens of different ages or levels of solidarity, nor between citizens who received the frames presented in their preferred news medium and the ones exposed to a less preferred mode of news use.

Chapter 4 provides insights into the inherent effects of media type on citizens' responses to news, specifically distinguishing between traditional and social media. Relying on a survey-embedded experiment, the exploratory results of Chapter 4 show that people exposed to news presented on social media are more concerned about the issue of pension reform and more likely to engage in interpersonal discussion as well as information seeking about the issue than people exposed to traditional news media. However, this effect of media type only holds for exposure to traditional and social media in everyday life (i.e., the self-report measure in the survey part), and not for exposure to traditional and social media in a forced context (i.e., stimulus in the experimental part).

Taken together, the studies presented in this dissertation confirm and add to classical communication science theories—most importantly, (intermedia) agenda setting and framing—as well as to theories and literature in the fields of journalism, the welfare state, and (social) policy. The empirical evidence presented in this dissertation shows that traditional and social media are important sources of information that filter and shape a relatively diverse reflection of the pension reform issue. Both media types influence each other in the presentation of the issue, with traditional news media taking the lead, and most importantly, traditional and social media affect how citizens think of the issue. Hereby, the dissertation provides crucial evidence of the importance of the role that media take in today's debate on the future of pensions.

SAMENVATTING

DE TOEKOMST VAN PENSIOENEN: INHOUD EN GEVOLGEN VAN PENSIOENHERVORMINGEN IN DE MEDIA

Pensioenhervormingen vormen al jaren onderwerp van discussie in de politiek en de samenleving. Pensioenhervormingen kunnen in politiek opzicht gezien worden als complexe vraagstukken. Dergelijke hervormingen vereisen namelijk maatschappelijk draagvlak terwijl ze tegelijkertijd nadelige effecten hebben voor (delen van) de bevolking, zoals voor (oudere) werknemers die bij een verhoging van de pensioenleeftijd langer moeten doorwerken. Het is daarom van belang dat burgers goed geïnformeerd zijn over de noodzaak van hervormingen. In democratische samenlevingen nemen de media de rol op zich om burgers te informeren over sociaal-politieke kwesties. Volgens de *media dependency theory* zijn media in het bijzonder belangrijk bij thema's zoals pensioenhervormingen, aangezien dergelijke onderwerpen complex zijn en vanwege hun toekomstgerichtheid een grote mate van onzekerheid met zich meebrengen. Er is tot nu toe echter weinig wetenschappelijke aandacht voor de inhoud en gevolgen van mediaberichtgeving over pensioenhervormingen. In dit proefschrift onderzoek ik het sociaal-politieke vraagstuk van pensioenhervormingen vanuit een communicatiewetenschappelijk perspectief. Het doel is om inzicht te geven in de rol die traditionele en sociale media spelen in het vormgeven van het debat over pensioenhervormingen, en het beïnvloeden van de houding van de burgers ten aanzien van dit onderwerp.

In het eerste empirische deel van het proefschrift onderzoek ik de *inhoud* van berichtgeving over pensioenhervormingen van zowel traditionele nieuwsmedia als sociale media. Hoofdstuk 1 focust zich op krantenartikelen en sociale mediaberichten die tussen 2009 en 2016 zijn verschenen over de verhoging van de pensioenleeftijd. Aan de hand van een automatische inhoudsanalyse van deze mediaberichten, bekijk ik welke onderwerpen het meest prominent zijn binnen het Nederlandse nieuws over deze pensioenhervorming. Hoofdstuk 1 laat zien dat er overeenkomsten en verschillen zijn tussen beide mediatypen in de zichtbaarheid van onderwerpen. De onderhandelingen tussen de overheid en vakbonden over de pensioenhervormingen vormen het meest prominente onderwerp in traditionele nieuwsmedia. De nadruk op dit onderwerp weerspiegelt enkele journalistieke normen en routines zoals de afhankelijkheid van bronnen die nauw verbonden zijn aan de overheid (of andere autoriteiten) en het belang

van conflict als nieuwswaarde. Daarentegen zijn de praktische en technische regelingen van het pensioenstelsel het meest besproken onderwerp op sociale media. Beide mediatypen hebben gemeen dat de inzetbaarheid van (oudere) werknemers en het vermogen om een leven lang te werken het op één na meest prominente onderwerp is in de berichten over de verhoging van de pensioenleeftijd. Naast het verkrijgen van inzicht in de inhoud van mediaberichtgeving over pensioenhervormingen, richt ik mij in Hoofdstuk 1, door middel van een tijdreeksanalyse, op de *intermedia agenda-setting* dynamiek tussen traditionele en sociale media. De originele *agenda-setting theory* stelt dat nieuwsmedia de publieke agenda kunnen bepalen door sommige onderwerpen meer aandacht te geven dan anderen. Hierop voortbordurend zijn media volgens de *intermedia agenda-setting theory* ook in staat om elkaars agenda onderling te beïnvloeden. Het gaat specifiek over de overdracht van de onderwerpen op de agenda van het ene medium naar het andere medium. Hoewel sociale media de traditionele nieuwsmedia agenda van pensioenhervormingen in zekere mate kunnen sturen, toon ik in Hoofdstuk 1 aan dat traditionele nieuwsmedia (nog steeds) bepalender zijn voor de onderwerpen die op sociale media aan bod komen.

In Hoofdstuk 2 bestudeer ik nieuwsframes om nader te onderzoeken op welke manier traditionele en sociale media het onderwerp van pensioenhervorming presenteren. Meer specifiek stel ik in Hoofdstuk 2 de vraag of er systematische verschillen zijn in de manier waarop journalisten de verhoging van de pensioenleeftijd portretteren in traditionele nieuwsmedia en hoe dit onderwerp op sociale media wordt gepresenteerd. Ik identificeer zeven diagnostische frames (probleemdefinities) en vijf prognostische frames (oplossingsdefinities) in de onderzochte mediaberichten. Een handmatige inhoudsanalyse laat zien dat zowel traditionele als sociale media meer nadruk leggen op problemen dan op (mogelijke) oplossingen als het gaat om het complexe en omstreden onderwerp van pensioenhervorming. De resultaten van dit hoofdstuk illustreren ook verschillen in de aanwezigheid van de nieuwsframes tussen de twee mediatypen. Een belangrijk verschil is dat traditionele nieuwsmedia-inhoud meer conflictgerelateerde frames bevat dan sociale media-inhoud. Voorbeelden van conflictgerelateerde frames die naar voren kwamen zijn politieke onenigheid, generatieconflict en ongelijkheid tussen groepen. Een ander verschil is dat sociale media-inhoud meer diversiteit biedt in oplossingsperspectieven in vergelijking

met traditionele nieuwsmedia-inhoud. Voorbeelden van dergelijke oplossingsperspectieven (ofwel frames) zijn het innoveren van de arbeidsmarkt en het bevorderen van individuele verantwoordelijkheid.

In het tweede empirische deel staat de vraag centraal welke *gevolgen* mediaberichtgeving over pensioenhervormingen heeft op de houding en gedragsintenties van burgers. In Hoofdstuk 3 toets ik het effect van mediaboodschappen, en nieuwsframes in het bijzonder, op de houding van burgers ten aanzien van (een mogelijke hervorming van) het pensioenstelsel. Dit hoofdstuk richt zich op het vraagstuk of een houdbaar pensioenstelsel gebaseerd moet zijn op collectieve of individuele verantwoordelijkheid. Een gepreregistreerd online survey-experiment laat zien dat nieuwsframes over pensioenhervormingen in traditionele en sociale mediaberichten van invloed zijn op de voorkeur van burgers ten aanzien van het pensioenstelsel. Concreet betekent dit dat blootstelling aan een nieuwsframe waarin de nadruk wordt gelegd op een toekomstbestendig pensioenstelsel op basis van ofwel collectieve verantwoordelijkheid ofwel individuele verantwoordelijkheid, leidt tot een hogere voorkeur voor het betreffende type pensioenstelsel. Echter, dit effect van het nieuwsframe is alleen positief als het betreffende type pensioenstelsel ook als rechtvaardig wordt geframed in het nieuws. Genoemd effect is negatief als het betreffende type pensioenstelsel als onrechtvaardig wordt geframed. Het lijkt er dus op dat het meer emotioneel geladen frame van rechtvaardigheid een belangrijkere rol speelt dan het meer inhoudelijke frame van verantwoordelijkheid. In het bijzonder worden mensen het sterkst beïnvloed door het frame van onrechtvaardigheid, dat gekenmerkt wordt door een inherent negatieve connotatie. Dit resultaat levert bewijs voor het negativiteitseffect: mensen worden sterker beïnvloed door negatieve informatie dan door positieve informatie. Dit hoofdstuk onderzoekt vervolgens ook mogelijke modererende effecten. Opleidingsniveau komt naar voren als een modererende variabele van de effecten van nieuwsframes in de context van pensioenhervorming, waarbij deelnemers met een lager opleidingsniveau sterker worden beïnvloed door het frame van verantwoordelijkheid dan deelnemers met een hoger opleidingsniveau. De resultaten wijzen verder uit dat de sterkte van de effecten van nieuwsframes niet verschilt tussen burgers van verschillende leeftijden of burgers die verschillende niveaus van solidariteit ervaren,

noch tussen burgers die worden blootgesteld aan frames via hun favoriete nieuwsmedium en degenen die dat worden via hun minder favoriete medium.

Hoofdstuk 4 geeft inzicht in de inherente effecten van het mediatype op de reacties van burgers op het nieuws, waarbij specifiek onderscheid wordt gemaakt tussen traditionele en sociale media. Meer specifiek onderzoek ik, aan de hand van een online survey-experiment, of traditionele en sociale media verschillen in de mate waarin ze cognitieve en gedragsreacties uitlokken. De resultaten tonen aan dat mensen die worden blootgesteld aan nieuws op sociale media zich meer zorgen maken over het onderwerp van pensioenhervorming, en eerder met andere mensen willen praten over het onderwerp alsook op zoek willen gaan naar meer informatie hierover dan mensen die worden blootgesteld aan nieuws via traditionele nieuwsmedia. Echter, dit effect van het mediatype is alleen gevonden voor de blootstelling aan traditionele en sociale media in het dagelijkse leven (zelfrapportage in de vragenlijst), en niet voor de gemanipuleerde blootstelling aan traditionele en sociale media in de geforceerde setting (stimulus in het experiment).

Dit proefschrift bevestigt de geldigheid van klassieke communicatiewetenschappelijke theorieën—met name (*intermedia*) *agenda setting* en *framing*—en draagt bij aan theorieën en literatuur op het gebied van journalistiek, de verzorgingsstaat en (sociaal) beleid. De empirische resultaten laten zien dat traditionele en sociale media belangrijke informatiebronnen zijn die een relatief divers beeld schetsen van het onderwerp pensioenhervorming. Beide mediatypen beïnvloeden elkaar in de presentatie van het onderwerp, waarbij traditionele nieuwsmedia het voortouw nemen. De belangrijkste bevinding is dat traditionele en sociale media invloed uitoefenen op hoe burgers over het onderwerp denken. Hiermee levert het proefschrift cruciaal bewijs voor het belang van de rol die de media spelen in het huidige maatschappelijke debat over de toekomst van pensioenen.

AUTHOR CONTRIBUTIONS

AUTHORS' INITIALS

L. van den Heijkant	LH
M. van Selm	MS
I. Hellsten	IH
R. Vliegenthart	RV

CHAPTER 1.

Intermedia agenda-setting dynamics between traditional and social media in a pension reform debate

	Substantial contribution	Limited contribution
Conceptualization	LH	MS, RV, IH
Methodology	LH	MS, RV, IH
Data collection	LH	MS, RV, IH
Analysis and interpretation	LH	RV
Writing (draft preparation)	LH	
Writing (review and editing)	LH, MS, RV, IH	
Visualization	LH	

CHAPTER 2.

Framing pension reform in the news: Traditional versus social media

	Substantial contribution	Limited contribution
Conceptualization	LH	MS, RV, IH
Methodology	LH	MS, RV, IH
Data collection	LH	
Analysis and interpretation	LH	RV
Writing (draft preparation)	LH	
Writing (review and editing)	LH, MS, RV, IH	
Visualization	LH	

CHAPTER 3.

Justice matters: News framing effects on opinions about pension reform

	Substantial contribution	Limited contribution
Conceptualization	LH	MS, RV, IH
Methodology	LH	MS, RV, IH
Data collection	LH	
Analysis and interpretation	LH	
Writing (draft preparation)	LH	
Writing (review and editing)	LH, MS, RV, IH	
Visualization	LH	
Funding acquisition*	RV	

CHAPTER 4.

Differential responses to traditional versus social media: Examining self-reported and manipulated media exposure measures

	Substantial contribution	Limited contribution
Conceptualization	LH	MS, RV, IH
Methodology	LH	MS, RV, IH
Data collection	LH	
Analysis and interpretation	LH	
Writing (draft preparation)	LH	
Writing (review and editing)	LH, MS, RV, IH	
Visualization	LH	
Funding acquisition*	RV	

* Data collection of Chapters 3 and 4 has been funded by a VIDI grant (project number 016.145.369) from the Netherlands Organization for Scientific Research awarded to prof. dr. Rens Vliegenthart.